Fångade ögonblick

Tidigare i sommar visade Kulturföreningen Calluna en utställning på Magasinet i Falsterbo med bilder ut Falsterbo museums samlingar. Här visar vi en del av dessa bilder.

Bilderna är alla tagna av fotografen Matilda Månson från Kämpinge. Hon lärde sig yrket hos L.H. Borgströms i Trelleborg 1894 och fick sedan anställning hos fotograf Aggerbundsen i Ystad. Hon tog 1903 över gästgivaredottern Helga Perssons ateljé i Vellinge och två år senare etablerade hon sig även i Falsterbo. Kring 1920 sålde hon ateljén i Vellinge och koncentrerade sig helt på Falsterbo och dess omgivningar.

Matilda fick vara med om hela Falsterbos uppgång och storhetstid. Alla villorna skulle fotograferas och vid basarer och festligheter var ortens fotograf självklart närvarande. Järnvägen invigdes, Falsterbohus byggdes och stora delar av staden brann ner 1911. Allt detta dokumenterade Matilda Månson samtidigt som hon i ateljén porträtterade tusentals barn, brudpar, arbetare och konfirmander.

Matilda pensionerade sig i slutet av 1930-talet. Större delen av huset hyrdes då ut på somrarna medan alla negativ och bilder stoppades undan i en garderob i den före detta ateljén. Där tuggade ohyra och tidens tand i sig bilder och vykort. Mycket städades också bort genom åren.

Matildas ateljé på Strandgatan i Falsterbo. Tvillingsystern Maria står till höger.

Matilda blev 90 år gammal och gick bort 1958. Att hemmet varit fattigt förstår vi av boupptecknigen, det mest värdefulla var en radio värderad till 25 kr.

Falsterbo museiförening fick av arvingarna de cirka 700 glasnegativ som fanns kvar, en mängd vykort, samtliga kameror samt fondmålningen från ateljén. Allt detta kan fortfarande beskådas i den ateljé som byggts upp på museet.

© 2011 • Text: Christian Kindblad • Bild: Falsterbo museum • Produktion: Kulturföreningen Calluna • www.calluna.nu

Truls i Brunnens hus vid Falsterbovägen i Höllviken står kvar än i dag. Bilden är tagen 1905 och visar, från vänster: Truls Andersson, Anders Göransson med barnen Maria och Olof. Namnet Truls i Brunnen kom sig av att han serverade lemonader till förbifarande och flaskorna förvarades nere i brunnens kalla vatten.

© 2011 • Text: Christian Kindblad • Bild: Falsterbo museum • Produktion: Kulturföreningen Calluna • www.calluna.nu

Leverans av fotogen från Svenska Petroleum till Bertha och Carolina Månsons butik på Norra Mariavägen i Kämpinge. Bertha och Carolina var systrar till Matilda. Huset står kvar mitt emot gamla skolan.

© 2011 • Text: Christian Kindblad • Bild: Falsterbo museum • Produktion: Kulturföreningen Calluna • www.calluna.nu

Välmående herrar i en trädgård.

© 2011 • Text: Christian Kindblad • Bild: Falsterbo museum • Produktion: Kulturföreningen Calluna • www.calluna.nu

En udda bild tagen på fältet bakom stationen i Skanör. Kanske är det »korum« för soldater vid krigsutbrottet 1914.

© 2011 • Text: Christian Kindblad • Bild: Falsterbo museum • Produktion: Kulturföreningen Calluna • www.calluna.nu

Detta ser ut som en reklambild. I så fall den enda som vi funnit bland alla Matildas glasnegativ. Det står »Smällkork« på flaskan till höger på bordet. Kanske en mousserande lemonad?

© 2011 • Text: Christian Kindblad • Bild: Falsterbo museum • Produktion: Kulturföreningen Calluna • www.calluna.nu

Cykeln var en statussymbol vid sekelskiftet 1900. En cykel kunde kosta så mycket som en årslön för en tjänsteman, mellan 300 och 900 kronor. Det är inte förrän på 1920-talet som cykeln blir var mans egendom.

© 2011 • Text: Christian Kindblad • Bild: Falsterbo museum • Produktion: Kulturföreningen Calluna • www.calluna.nu

Denna glada grabb får representera alla de tusentals porträttbilder som Matilda Månson tog under sina omkring fyrtio år som aktiv fotograf.

© 2011 • Text: Christian Kindblad • Bild: Falsterbo museum • Produktion: Kulturföreningen Calluna • www.calluna.nu